

KÖSZÖNTÉSEK

Szeretettel gratulálunk 2020-ban kitüntetett tagjainknak

Magyarország Kiváló Művésze

Erdei Péter karnagy

Magyar Arany Érdemkereszt Polgári Tagozat

Géczy Olga festőművész, karnagy

Magyar Érdemrend Lovagkeresztje

Lakner Tamás karnagy, zenepedagógus

Rozgonyi Éva karnagy, zenepedagógus

Sárosi-Szabó Márta zeneelmélet-tanár

Somos Csaba karmester

MMA Zenepedagógia díj

Bartalus Ilona karnagy, zenetanár

Sebestyénné Farkas Ilona karnagy, zenetanár

MMA Zeneművészeti díj

Józsa Mónika

OAKE életműdíj

Igó Lenke karnagy, zenetanár

Széchenyi-díj

Berlász Melinda zenetudós

Csevadok Közművelődésért Díj

Józsa Mónika karnagy

Fábry Zoltán Díj – Csevadok

Erdei Péter karnagy

KÓTA DÍJAK

KÓTA nagydíj

Prof. Párkai István karnagy

dr. Várnai Ferenc

Kórus kategória

Marczibányi téri

Kodály Iskola Leánykara –

Őri Csilla és Uhereczky Eszter

karnagyok

Concordia Vegyeskar,

Komarno, Szlovákia

Stubendek István karnagy

Karnagy kategória

Arany János karnagy

Erdélyi Ágnes karnagy

Tanár kategória

Makráné Kónya Melinda

énektanár, karnagy

Sárköziné Pomázi Eszter

KÓTA életműdíj

dr. Várnai Ferenc énektanár,

zeneszerző, népdalgyűjtő

KÓTA zeneirői díj

Zelinka Tamás

Kovács Mária

Tillai Aurél

Postumus KÓTA-díj

Anker Antal énektanár,

vezető szakfelügyelő

ELHANGZOTT LAUDÁCIÓK AZ MMA ZENEMŰVÉSZETI TAGOZAT ZENEPEDAGÓGIAI DÍJÁTADÁSÁN

„Aki belül lángol, az másokat is gyújtani tud!”

2020. október 7.

SEBESTYÉNNÉ FARKAS ILONA „MONA NÉNI”

A hazai zenepedagógia ikonikus alakja, Kodály Zoltán tanítványa, a legendás tanár, népzene-szerző, kórusvezető: Sebestyénné Farkas Ilona – vagy, ahogyan mindenki ismeri: – MONA NÉNI.

A Kettős-Körös melletti kis faluban, Köröstarcsán született, szülei falusi néptanítók voltak. Osztatlan iskola, egyetlen tanteremmel, nagy kályhával, mellette a tanítói lakással. Ha édesanyjának el kellett mennie valahová, őt bízta meg a helyettesítéssel, ő volt olyankor a „kis tanító”. Osztálytársai mondták is neki később: – Te tudod, hogy féltünk tőled?

Innen került a Gulyás György alapította legendás Békéstarhosi Énekiskolába. A *Békés-Tarhosi Énekiskola* (1946-1954) az ország első bentlakásos énekiskolája, mely a zeneoktatást elsőként valósította meg a Kodály-módszer szerint. Diákjai és oktatói számára egész életre szóló útvalót és útmutatót adott és nemcsak zenei téren. Gulyás György e szavakkal nyitotta meg az iskolát: „*Itt embereket akarunk nevelni, hűséges embereket, akik mindazt, amit itt kapnak, tovább adják mindazoknak, akiknek szüksége van rá.*”

Mona néni, (akkor még Ilona) a legelső, leghősiesebb években volt énekiskolás (1947-1953). De erről hallgassuk őt:

„*Mi voltunk az első diákok. Wenckheim-kastély, negyvenholdas park, méteres hó! Nem volt villany, csak kandalló, petróleumlámpa, vaságy, szalmazsákok. És mégis. Életemben olyan boldog nem voltam, mint ott! Esténként a tűz megvilágította az arcokat, és énekelni. Nehezen éltünk, sokszor csak köményleves jutott, mégis, az a gárda mindenütt megállta a helyét, akár zenész lett, akár valami más. Amikor a Zenepavilon épült, magunk toltuk a csilléket az építőanyaggal, és másnap nem mondhattuk az iskolában, hogy bocsánat, nem volt időnk készülni. A parkban húzódtunk egy nagy mélyedés, a Nagy Gödör, így hívtuk. Micsoda balladaesteket rendeztünk ott! Igazi lóval, a bokrok mögé bújtatott kórusral! Gyönyörű idők voltak!” De honnan a „Mona” név?*

Történt, hogy egy dolgozatára olyan szép, kalligrafikus írással kanyarította rá a nevét, ahogy azt apjától látta. A tanárno nem tudta kiolvasni,

és méltatlankodott: micsoda macskakaparás! Ez nem Ilona, hanem Mona! Ettől kezdve ráragadt a „Mona” név.

A tarhosi évek, a „tarhosi szellem” meghatározók voltak számára és mindazok számára, akik részesei lehettek. Csak néhány név közülük: Püski Sándor, Szokolay Sándor Kossuth – díjas, Bozay Attila Kossuth-díjas és Mező Imre. Hangszeresek: Tarjáni Ferenc világhírű kürtművész, Mező László, Mező Márta, Gyermán István, Cseszka Edit, Béres Károly (Ceglédi Zeneisk. igazgató), Csukás István Kossuth – díjas író és költő, Bartalus Ilona, Monoki Lajos, Rozgonyi Éva és még sorolhatnám...

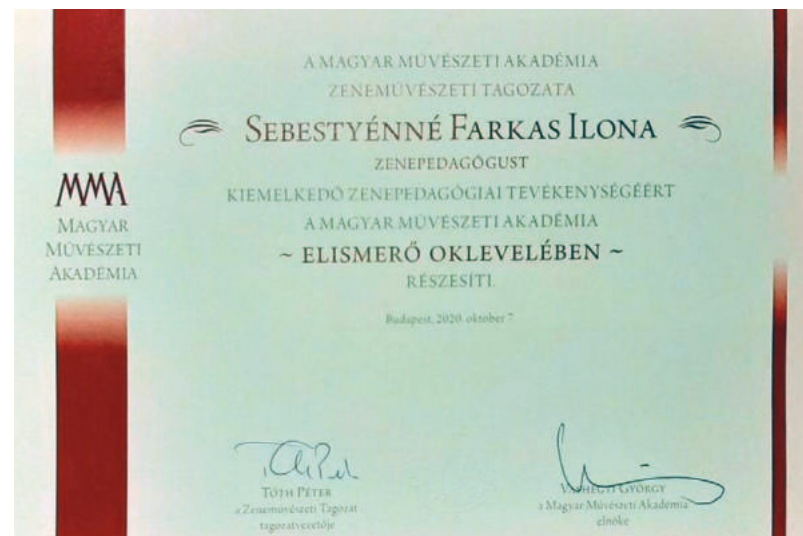
Kodály Zoltán (balra mögötte Farkas Ilona) és Gulyás György 1953. május 1-jén, a Békés-tarhosi Zenepavilon avatásán

ványa a Zeneakadémián. Ez volt a másik meghatározó időszak életében. A tanszakon 5-en voltak: Olsvai Imre, Sárosi Bálint, Tóth Margit, Vikár László és a legfiatalabb: Farkas Ilona. 2-3 hetente vidékre jártak gyűjteni. Kodály személyre szóló, konkrét feladatokat adott mindenkinek. Kodály nyugdíjba menetelekor megígértette vele, hogy tanítani fog. Nem ragad le a papírmunkánál, hanem a gyermekekkel foglalkozik! Mona néni megígérte!

1958-ban vette át zeneakadémiai diplomáját, majd Kodály tanácsára és javaslatára a zuglói Hunyadi János Ének-zenei Általános Iskolába került. Szenvedéllyel tanított a zene szeretetére, tanítványai rajongtak érte.

A nyolcvanas években – engedve szűkebb szülőházája hívó szavának – Békés megye zenei életét pezsdítette fel. Kórusokat szervezett, a Békés-tarhosi Zenei Napok alapító-szervezője, és a békéscsabai Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola egyik alapítója és tanára lett.

1991-ben költözött vissza Budapestre, őt általa irányított kórust hagyva maga mögött. Nyugdíjasként azonban azóta is fáradhatatlanul és aktívan végzi missziós munkáját. Iskolai minősítő versenyek, népdalversenyeknek állandó zsűritagja, a Békés-tarhosi Zenei Napok kórustalálkozójának szakmai irányítója. Tanít a békés-tarhosi nyári akadémián, kórusversenyeket, karvezető továbbképzéseket, kórustalálkozókat szervez, 2006 óta pedig az egykori növendékeiből álló Hunyadi Véndiák Kórus karnagya.

Legnagyobb boldogsága, hogy egykori tanítványai a mai napig ragaszkodnak hozzá, és örömmel mesélik, hogy az ő életükben – noha zömükben nem lettek zenészek – mennyire meghatározóak voltak Mona néni énekórái.”

Mona néni három gyermek édesanyja, és nyolc fiú unoka büszke nagymamája. Gyermekai közül a legidősebb Sebestyén Márta, Kossuth-díjas énekművész. Márta, Zoltán, és Csilla, természetesen, amikor csak tehetik, énekelnek a Véndiák kórusban.

Számos elismerést kapott (KÓTA-életműdíj; Békés és Zugló díszpolgára, 2015-ben a Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetés. De számára a legnagyobb öröm, ha tanítványai előtt állhat és érzi az ő hálás szeretetüket.

„Addig élek, amíg vezényellek benneteket” – fogadta meglepett a születésnapján tanítványai által szervezett meglepetés koncertet Mona néni.

Kincseket birtokol, és azt bőkezűen osztja mindenkinek. Ezt ígérte Kodálynak. Több mint 60 éve, mindmáig szenvedélyes elkötelezettséggel szolgálja a magyar zeneoktatás ügyét. Generációk köszönhetik neki, hogy megtalálták az éneklés örömét.

Mert:

„Aki belül lángol, az másokat is gyújtani tud!”

Sapszon Ferenc

Laudáció Bartalus Ilona karnagy zenepedagógiai díja alkalmából

Bartalus Ilona – középiskolai énektanár, karvezető 1940-ben Kőröstarcsán született. Szülőfalujában, Kőröstarcsán 8 évesen életre szóló zenei indítást kapott Farkas István karnagytól – aki az itt jelenlévő Farkas Ilona édesapja – azzal, hogy az iskolai tanévzáró ünnepélyen az énekkar vezényletét bízta rá. A sikert a karnagy úrnál folytatott szorgos zenei alapozás követte. Néhány évvel később útja a Gulyás György alapította híresneves Békés-Tarhosi Zeneiskolába, majd a debreceni Zeneművészeti Szakközépiskolába vezetett.

1963-ban mint karvezető és középiskolai énektanár a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végzett.

1964-től tanított a Lórántffy Zsuzsanna Zenei Általános Iskolában. Tanítványai 70. születésnapján ezekkel a kedves sorokkal köszöntötték: „Nagy szeretettel emlegetünk, és köszönjük, hogy nyitogattad fülünket, szemünket a szépre s a jóra!”

Egyike volt azoknak, akik javasolták, hogy a Kodály módszer felkerüljön a Világörökség hivatalos listájára. Bartalus Ilona magát a szív kertészének nevezte, a zenetanítás valódi céljának az érzelmi nevelést tartotta. Az a meggyőződés vezette, hogy a zenetanítás hivatás, a zenét szerelemmel kell szeretni, a zenét tanuló növendéket pedig még a zenénél is jobban. Pályafutása sikerekben bővelkedett. Sokoldalú zenei munkásságát nehéz a teljesség igénye szerint felsorolni. Ízelítőül csak annyit jegyeznek meg, hogy míg a Lórántffy iskolában vezetőtanár majd külföldi tanárokat fogadó mestertanár lett, majd később a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola szolfézs-zeneelmélet tanára, mindezzel egyidejűleg a Magyar Televízióban külsős zenepedagógiai alkotóként is dolgozott. 51 zenei tárgyú filmet készített, valamint sorozatokat: „Gyere pajtás énekelni!”, „Dúdoló”, „Legyen a zene mindenkié” címen.

1973–1974-ben a Zeneakadémia posztgraduális kurzusának tanára volt. 1994 és 2000 között a Duna Televízió zenei vezetőjeként, főszerkesztőjeként tevékenykedett. Mintegy 60 zenei tárgyú program kötődik nevéhez. Ezen kívül sorozatokat és portréfilmeket (Kocsár, Kobajashi, stb.) is készített.

Egyéb megbízatásai: a Kőrös Főiskola posztgraduális Kodály Kurzusának művészeti vezetője, majd a Magyar Táncművészeti Főiskola zeneelmélet tanára is volt.

1974-től 1978-ig a kanadai University of Western Ontario, 1985–1986-ban a Wilfrid Laurier University Waterloo, 1986–1987-ben a Victoria Conservatory of Music vendégtanára volt, utóbbi helyen a szolfézs-zeneelmélet tanszakot is vezette. Tanított még Japánban, Ausztráliában, Bulgáriában és több közép-európai országban. Egyike volt azon magyar

zenepedagógusoknak, akik a Kodály-módszer külföldi meghonosításában részt vállaltak.

Különbféle szakmai elismerések birtokosa: nívódíj a Magyar Rádió és Televíziótól 4 alkalommal, a Duna Televíziótól 5 alkalommal, diploma a Kodály-centenáriumra. 1992-ben

I. díjat kapott a kanadai Brit Kolumbia Állami Kórusversenyén. 1996-ban I. díjban részesült a szófiai Nemzetközi Aranyantenna TV-fesztiválon „Csukott szemmel Mozart fényében” című 60 perces portréfilmjével. 1999-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjével tüntették ki.

Zenepedagógiai tárgyú tankönyvet írt, amely 1978-ban Torontóban („Sing, Silverbirch, Sing” címen) jelent meg, angol nyelvterületen máig használt – néhol kötelező – tananyag.

10 éve „Muzsika a katedrán” címmel interjúkötet jelent meg Fehér Anikó gondozásában „Beszélgetés 25 magyar zenepedagógussal” alcímmel. E kötetben Fehér Anikó egyik beszélgetőtársa Bartalus Ilona. Ebből idézem Bartalus tanárnő azon gondolatát, mely egész életének foglalata lehetne: „Talán nem is szakma ez számomra, hanem létforma. Zenetanítás nélkül ugyanis nem tudnék élni.”

Mi egyebet kívánhatnék én is, hogy a tiszta, örömteli éneklés csodáját egykori tanítványai egész életükben a szívükben hordozzák, hogy gyümölcszeit mások épülésére tovább érlelhessék!

2020. október 3.

BARTALUS ILONA
Lengyel Anna: *Egy csepp emberség* 1. Magyar Rádió Rt., Budapest 2004.

Janota Orsolya (Bartalus Ilona lánya) és Tóth Péter (forrás: mma.hu)

Legutóbbi számunkban, már hírt adtunk a LAVOTTA 200 évforduló eseményeiről. Most a folytatás örömteli eseményeit osztjuk meg olvasóinkkal Dombóvári János tagtársunk jóvoltából. Ezek közül is kiemelkedik a Lavotta díj átadása.

LAVOTTA JÁNOS 200

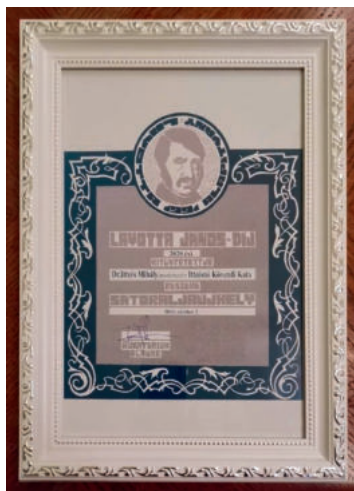
Az Ittzés-házaspár Lavotta János-díja

A verbunkos-szerző, hegedűvirtuóz, az első színházi karmester Lavotta János (1764–1820) halálának 200. évfordulója évét a nevét viselő sátoraljaiújhelyi kamarazenekar, alapítvány, művészeti iskola Lavotta Emlékévvé nyilvánította. A 2021. augusztus 11-éig tartó eseménysorozat fővédnökei – Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár, valamint Dr. Vashegyi György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke – vállalták, hogy támogatói lesznek a bicentenáriumi programoknak. A világméretű pandémia ellenére eddig csupán halasztást szenvedtek az emlékévi rendezvényei, így került sor – július helyett – október elején *Magyar zenetörténelmi kérdések Lavottán innen és túl* címmel meghirdetett konferenciára. Az 1990 és 2020 között e tárgyban megrendezett zempléni konferenciák sorában tizenhat előadó, valamint zeneművész részvételével a mostani volt a tizenkettedik két napos tanácskozás.

A barokk Városháza dísztermében az ünnepélyes nyitó percek emelkedett hangulatát hegedűszólójával – Király-König Péter: Változatok Erkel Himnusza fölött – Szecsódi Ferenc teremtette meg. Dr. Rózsahegy Ferenc főjegyző gondolatébresztő köszöntő szavait követően Fehérné

Sulyok Éva, a jubileumi tanácskozás moderátora a pulpitushoz szólította valamennyi zempléni konferencia főszervezőjét, aki első előadóként stílusosan Lavotta verbunkos hegedűduójának megszólaltatásával – ebben Novák-Tóth Györgyi volt partnere – kezdte mondandóját. S amely előadás *Lavottától Kodályig. Zempléni konferenciák (1990-2020)* címmel átfogó képet rajzolt három évtized zene tudományi konferenciáiról.

A Dombóvári János és Novák-Tóth Györgyi hegedűjátékában elhangzott Lavotta legismertebb lassú magyarja, – melléknevén a Homoródi nóta, amely Sarasate révén világhírnévre is

szert tett, szépséghibája, hogy szerzői megjelölés nélkül – amely átkötés volt a 2020. évi Lavotta János-díj kétszeresen is rendhagyó átadásához. Egyrészt, mert a művészeti díj történetében még nem fordult elő megosztott jelölés, másrészt pedig – az alapítvány kikötése szerint – eddig valamennyi díjazott a Lavotta János Kamarazenekar hangversenyének keretében vehette át az elismerést. Az adományozók a díjazottak nevének ismeretében úgy döntöttek, hogy a jubileumi tanácskozáson előadóként amúgy is jelen lévő kitüntetettre való tekintettel a díjátadás ceremóniáját a konferencia eseményei közé illeszti.

Fehérné Sulyok Éva, valamennyi zempléni konferencia moderátora olvasta föl a **Laudációt**:

„A Lavotta Alapítvány kuratóriuma 1991-ben Lavotta János-díj létrehozását kezdeményezte a történelmi Zemplén- és Abauj településein működő művészek, e táj kultúrájának gyarapításáért fáradozók kitartó, magas színvonalú művészi munkájának-, továbbá Lavotta János életművét kutató, népszerűsítő, hagyományt teremtő és ápoló, valamint a magyar zenei életben végzett tudományos tevékenység elismerésére.”

A bicentenáriumi Lavotta Emlékév alkalmából rendezett zene tudományi konferencián a díj huszonötödik alkalommal történő átadására kerül sor.

A Lavotta János Kamarazenekar Alapítvány kuratóriuma a térség máig egyetlen művészeti díját 2020-ban megosztva **Dr. Ittzés Mihálynak posztumusz**, valamint **Ittzésné Kövendi Kata** középiskolai ének-angol szakos tanárnak adományozza.

Indoklás

Dr. Ittzés Mihály (1938–2018) zenepedagógus, művészeti író, zenetudós, a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet 21 éven át volt igazgatóhelyettese, negyedszázadon át pedig a Nemzetközi Kodály Társaság alelnöke, a Magyar Kodály Társaság társelnöke, majd haláláig elnökeként kiemelkedő szerepet vállalt a magyar zenei kultúra, az emberi és művészi értékek kibontakoztatásáért, fejlesztéséért, a kodályi örökség, a zenei nevelési elvek egész világon való elfogadtatásáért. A Magyar Művészeti Akadémia

rendes tagjával készült riportban rendkívüli tömörséggel fogalmazta meg életfilozófiájának központi gondolatait:

„Fontos számomra az elvi gondolathűség és a nyitottság egyensúlya, a múlt–jelen–jövő hármasságának szerves egysége a szemléletmódban, tisztesség, és az – itt élned, halnod kell – (vagy inkább így: élned, vagyis szolgálnod, s halnod itt kell) erkölcsi parancsa.”

Kodály öröksége, szellemisége határozta meg munkáját, tevékenységét. Töretlen harcosa volt a zeneművészeti nevelés, az oktatás ügyének, apostola a zene általi személyiségformálás minden lehetőségének. Noha két évtizede a gyulai Erkel-konferenciák már lehetőséget nyújtottak Ittzés Mihály számára is a szemléni Lavotta-projekt megismerésére, a személyes kapcsolat a Magyar Kodály Társaság elnökévé választása kezdetén, a 80 éves Bónis Ferencet köszöntő tanulmánykötet – elnök úr tanári erényeit is megtapasztaló – szerkesztői munkája során jött létre. Négy szemléni konferenciának volt előadója, köztük az utolsónak 2017-ben házigazdája is a Kodály Emlékmúzeumban. Végig a hűség, az elhivatottság, a munkában való kreativitás, az elvek és személyek iránti nyitottság, empátia, az értéket hordozó ügyek szolgálata, valamint az áldozatvállalás vezette életében, emberi kapcsolataiban egyaránt.

Egy olyan gazdag életpálya mögött, mint amilyen Ittzés Mihályé, joggal feltételezhető az a történést, zeneművészeket felnevelő családi háttér, amelynek észrevétlen irányítója s a tudományos életben is mintegy fél évszázadon át „páros szárnya”, nyugállományba vonulásáig pedig a kecskeméti Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola ének-angol szakos tanára, **Ittzésné Kövendi Kata**. *Kodály Zoltán nyomában Budapesten* című kötetével társ a Kodály-örökség ápolásában is. A 2001-ben megjelent, megközelítőleg 6500 szócikket tartalmazó *magyar-angol/angol-magyar zenei szakszótára* pedig egyedülálló, hiánypótló kiadvány. Ittzésné Kövendi Kata azon kevesek közé tartozik, akik elvégezték a Zeneakadémiát, majd a Bölcsészkart is, angol szakon. Zenei életünkben feltehetően kétféle embertípus létezhet: az egyik, aki hallotta már a tanárnő szugesztív előadásait és írásainak, kommentjeinek rendszeres olvasója a közösségi hálón, a másik pedig mindezeket hallgatni, olvasni fogja... Annál is inkább, mert lényegre törő megfogalmazásaiban a „népművelői” szándék mellett tetten érhető egyfajta állandó igazságkereső, „kurucos” magatartás is. Egy ilyen bejegyzésben olvasható az alábbi vallomása: *„Jutalmat, kitüntetést, vállvergetést sosem érdemeltem. Sokkal magasabb*

szinten állt a munkám, mint egy „átlagos” középiskolai tanáré (nemzetközi konferencia-előadások, fordítások, verseny- és nyelvi tábor- szervezések, külföldi kutatás Soros-ösztöndíjjal, diákjaim szakmai útjainak szervezése, szakcikkék, számos szakkönyv fordítása, tanári továbbképzések tartása, meg ki emlékszik rá, mi minden. Jutalmam? Több igazgatóm is el akart távolítani az iskolából... (...). És persze, hogy van jutalmam, csak nem „felülről” jön...”

A díj adományozója az elmúlt évtizedek során eddig kitüntetett zeneművész, tudós, karmester – Lukin László, Domokos Mária, Rolla János, Molnár Pál, Papp Géza, Bónis Ferenc, Scholcz Péter, Kassai István – után az **ITTZÉS-HÁZASPÁRNAK** a magyar zene, valamint zenepedagógia ügyéért állhatatosan végzett sokrétű, áldozatos munkáját a **LAVOTTA JÁNOS-DÍJ**¹ odaítélésével ismeri el s köszöni meg.

Mint a döntésben résztvevőnek, engedtessek meg nekem, hogy a fenti méltatáshoz néhány szubjektív gondolatot hozzá fűzzek. Sorsom egyik ajándékként tekintek az Ittzés-házaspárral történő megismerkedésre. Gyakran hivatkozom a legendás gyulai Erkel-konferenciákra, kevésbé tudatosan ugyan, – ami annyit jelent, hogy a fuvolista fiam révén én már hallottam az Ittzés családról – de innen számítom az ekkor még csupán virtuális kapcsolatunkat, amely kimerült abban, hogy – a képek szerint – meghallgattuk egymás előadásait és a vendéglátó Bónis Ferenc asztalát mi is körül ültük...

Azonban a felvételi kérelmemet a Magyar Kodály Társaságba már Ittzés Mihály elnök úr írta alá. A megtisztelő személyes kapcsolatot kötöttünk Kodály Zoltánné úrnő felkérése teremtette meg azzal, hogy Bónis Ferenc 80. születésnapja tiszteletére megjelenő *Részlet az egészhez* című kötet szerzői között Lavotta-dolgozatommal én is szerepelhettem, s amelynek Ittzés Mihály volt a szerkesztője. A visszaküldött pirossal javított, kérdésekkel, javaslatokkal ellátott kéziratot máig őrzöm. Már azon meglepődtem, hogy az első betűtől az utolsóig elolvasta, és a szakmai észrevételek mellett stilisztikai javaslatai is voltak. Hihetetlen lelkiismeretességet, türelmet, tapintatot, tiszteletet, alázatot, emberséget tapasztaltam bírálataiban.

¹ A Lavotta János-díj tartozéka: Díszoklevél – alkotója: Csótó László királyhelmei grafikusművész; Bronzérem – alkotója: Borsi Antal sárospataki szobrászművész

Mínderre hozom fel példának a hegedűduók közül az említett tanulmányban szereplő Lavotta verbunkost, polémiánk tárgyát, amelynek befejező coda része a szerzői kéziratban *Tihanyi echo* feliratot visel.

*Az Echo formai helyét-szerepét illetően nem győztél meg teljesen, de elfogadom, hisz a magad tapasztalata fontosabb, mint az én papír-alapú, elméleti gondolkodásom. Mindenesetre az átfogalmazott magyarázat kellett ide!.. Köszönöm megértésedet és segítőkészségedet!
Barátsággal üdvözlő:
I.M.*

Igen élveztem öniróniától sem mentes, mosolyt fakasztó humorát is:

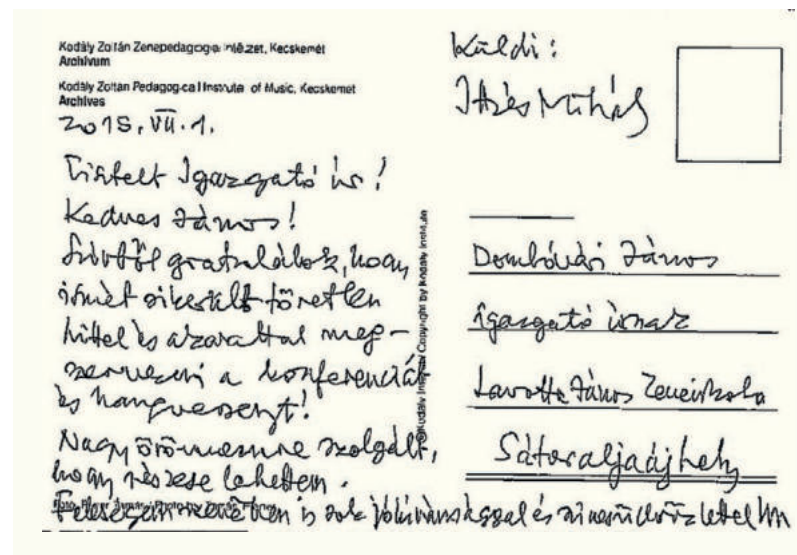
*János úr talán még nem ment Erdélybe s nem is készül németi Bécsbe, s tud nekem segíteni...
Hát, nincs szerencséd velem, kedves János! A kézírásoddal beszkenelt Polonéz elvitte valami polinéz kalóz... Megtéméd, hogy elküldöd még egyszer (csak ezt)? Ismét csak bocsánatkérés kísérheti a segítségkérést.
Előre is köszönöm!
Aztán jó utazást kívánok!
Üdvözlő:
I.M.*

Más alkalommal:

*Hát, bolondját járhatja velünk, kedves János, a technika! Az előző levél elküldése után visszatértem a Polonéz-kereséshez, s láss csodát: kinyílt! Nem tudom, előtte miért akadékoskodott és titkolózott a masina. Színes nyomtatóval majd sikerül kinyomtatni, remélem.
A siránkozás és bocsánatkérés után felmentelek a (remélem) feleslegessé vált plusz-munka alól.*

S azon ritka alkalom, amikor az elvégzendő feladatokat (ezt is csak részben) egy rövid családi program felülírta:

*Kedves János!
Köszönöm a küldeményt. De most nem tudok érdemben válaszolni, szinte véletlen, hogy láttam az üzenetedet. Az a helyzet ugyanis, hogy a lovaim már kapálnak, indulásra készen, ha nem is 3 hétre, de 3 napra kivonnak a forgalomból, s mit ad Isten, éppen felétek gurul a szekér velünk:
Zemplénbe megyünk, baráti látogatásra, s bár arrafelé járunk, a koncerteket nem tudom meghallgatni. Majd lesz tán rá alkalom máskor. Sok sikert a jubileumi eseményhez!
A kiadónak leadtam tördelésre a dolgozatokat, de lesz lehetőség a javításra.
Majd jelentkezem a jövő héten.
Barátsággal üdvözlő:
I.M.*

Mindezeket túl pedig utánozhatatlan Tanár Úr zavarba ejtő figyelmessége, amelyet jól példáz a sikeres Mosonyi-konferencia, valamint a jó hangulatú együttlét után otthonából küldött, borítékba helyezett üdvözlő, amelyet féltőn és szeretettel őrzöm.

Ittészné Kövendi Kata egy, a közösségi oldalán közzé tett, férje emlékére összeállított családi albumhoz a következő megjegyzést fűztem: *Az Ittész művészcsalád nagy becsben van Sátoraljajújhelyen... S ez az érzés az idő múlásával pedig csak erősödik...*

Kecskemét és Sátoraljajújhely között a távolság több száz kilométerben mérhető, azonban a zempléni konferenciák ezt a távolságot a lehető legkisebbre mérsékeltek. A gyász napjaiban, a köztisztelőben álló tudóstanárral méltóságteljes, mély zenei élményt nyújtó temetésén, – s ahol személyesen találkozhattam a három hírnevet szerzett fiatalemberrel: Gergővel, Tamással, Ádámmal – egy, a bajban is erős asszony képe bontakozott ki előttem, aki a zenepedagógiában, a tudományos életben is férje méltó párjaként teljesen tudatában volt annak, hogy belső parancsa által vezéreltetve, mit kell vállalnia. Azóta – miközben ő maga is a kódályi örökség követeként járja az országot – minden erejét Ittész Mihály szellemi hagyatékának gondozására, elhelyezésére, megőrzésére fordítja. Oroszlánként küzd, hallgatásával cinkosságot senkivel és semmivel nem hajlandó vállalni, szóvá teszi a helytelent, az igazságtalanságot, erre szokták volt mondani: szókimondó, egyenes ember, ami a szívében az a száján... Pedagógiai erényei mellett ezt a tulajdonságát tiszteltem és szerettem. Igen,

Magyar zenetörténeti kérdések Lavottán innen és túl...

Konferencia Sátoraljaújhelyen

Sátoraljaújhelyen éberem és lelkesen őrzik Lavotta János emlékét, akit rövidre szabott vándorélete végén, Tállyán ért a halál. Rajta keresztül éltetik Mosonyi, Bihari, Erkel zenéjét, s a verbunkos zene XX. századi reperkussszióit.

A *Lavotta János Művészeti Iskola*, a szintén Lavottáról elnevezett *kamarazenekar alapítványa*, s újabban a *Széptan Alapítvány* rendezésében 1990 óta immár 12. alkalommal hívták össze a korszak zenetörténetét kutatókat. Én negyedszer lehettem **Dombóvári Jánosék** vendége (hisz ő a hely szelleme, Lavotta éltetője, a konferenciák spiritus rectora, szervező, előadó, zenekarvezető és hegedűs szólista), két konferencián csak férjem kísérőjeként vettem részt, tavasszal könyvbemutatóra hívtak, és a mostani – a korányári időpont helyett a járvány miatt lerövidített és október 2-3-ra áttett – konferencia előadója is voltam.

Bevezető előadásában Dombóvári János felsorolta az eddigi konferenciák előadóit.¹ Meglehetősen szűk körről van szó, akik a témával foglalkoznak, s hűségesen visszajárnak a hol évente, hol két évente, vagy még hosszabb időközönként megszervezett alkalmakra. Családiás összejövelekre ezek, közös étkezésekkel, hagyományos esti borkóstolással, jó beszélgetésekkel. Megindultan hallgattuk János felsorolásában, mennyien távoztak el az eddigi előadók közül az utóbbi években.² Öröm viszont, hogy a minket elhagyó idősök helyett fiatalabb emberek is jelentkeznek előadással: **Flach Antal** (Lavotta variációk) és **Fülep Márk** (Lajtha verbunk gyűjtései), valamint **Fehér Éva** (a Bihari, Lavotta, Csermák által alkotott „virtuóz triász”-ról) fordultak érdeklődéssel a szűkebb témához. A konferencia visszatérő előadói, **Sziklavári Károly** (Lavotta korának billentyűs zenéje), **Gombos László** (Lavotta, a magyar Beethoven?) és **Tusnády László** (Lavotta és Zrínyi) tágabb összefüggésbe helyezték Lavotta zenéjét, **Kemény Anna Mária** pedig édesapja, Kemény Egon daljátékából idézte fel Lavotta alakját. Néhányan más témákról beszélünk (ez volt talán a konferencia témájában az „és túl...”): **Szeccsödi Ferenc**

elfogult vagyok Ittzésné Kövendi Kata és művészcsaládjával szemben, azonban a közösségi hálón a Lavotta János-díj átadása után hozzá érkezett száznál is több elismerő jókívánság az adományozók döntését igazolja:

Berkesi Sándor: *Szeretettel gratulálok Isten áldásával!*

Dratsay Ákos: *Szívből gratulálunk Kata! Ilyesmit nem adnak udvariasságból!*

Vavrincez Veronika: *Kata, szívből gratulálok Mindkettőtöknek! Ha te nem is tartod a saját munkádat olyan „fajsúlyosnak”, igaz van annak a hozzászólónak: a te munkáid is igen sokakhoz eljutottak és segítettek segítenek a megkedveltetésben!*

Név nélkül idézek még néhány hozzászólót:

Sok szeretettel gratulálok a megérdemelt díjhoz!

Nagyon szépséges elismerés!

Igazuk van a díj odaítélőinek!

A legjobb helyen a díj!

Ez így szép, hogy mind a ketten megkaptátok!

Ennek így kellett lennie!

A sok rossz hír mellett, ami napjainkban eljut hozzánk szívmengető igazi értékekről értesülni. Gratulálok mindkettőtök munkásságához, hozzáállásotokhoz az élethez!

Követni való példák vagytok!

Sok erőt, egészséget kívánok a Lavotta János-díjas Ittzésné Kövendi Katának ahhoz, hogy töretlen lendülettel folytassa „népnevelő” munkáját úgy családjá körében, mint a nemzet szolgálatában, s akadémikus férjének szerteágazó szellemi hagyatékának összerendezéséhez legyen még elegendő alkotó ideje.

¹ Agócs Gergely, Barsi Ernő, Berlász Melinda, Bónis Ferenc, Csáky Imre, Dombóvári János, Domokos Mária, Elek Szilvia, Eősze László, Erkel Tibor, Fehér Éva, Fehér József, Fehérmé Sulyok Éva, Flach Antal, Fülep Márk, Gombos László, Horkay Tamás, Ittzés Mihály, Ittzésné Kövendi Kata, Karpyak Andrij, Kassai István, Kemény Anna Mária, Korolenko Ilona, Legány Dezső, Papp Géza, Pethő Csilla, Rakos Miklós, Réti Zoltán, Rózsáné Kelemen Éva, Scholcz Péter, Szeccsödi Ferenc, Sziklavári Károly, Tallián Tibor, Tátrai Zsuzsanna, Tímár Sándor Tusnády László

² Barsi Ernő, Legány Dezső, Papp Géza, Réti Zoltán, Erkel Tibor, Ittzés Mihály, Rakos Miklós, Bónis Ferenc, Scholcz Péter, Eősze László

tanára, Kovács Dénes alakját idézte fel – ezen kívül azonban bőséggel áldozott a Lavotta-korabeli zenének: az előadások között öt alkalommal is játszott virtuóz darabokat. **Kelemen Éva** Dohnányiról beszélt, én pedig egy Kodály-tanítvány angol énekesnő somogyi népdalgyűjtéséről.

Dombóvári János, aki a bevezető előadást is tartotta a konferenciák eddigi történetéről, szintén közreműködött hegedűként is: Lavotta-duókat adtak elő ifjú kolléganőjével, **Novák-Tóth György**ivel.

Nagyszerű hangversenyt adott este Mosonyi Mihály műveiből **Elek Szilvia** (három gyász-zenét eljátszva) és **Kassai István**. Kassai *A magyar gyermekvilág* szellemes darabjait adta elő, amik alig hozzáférhetőek – úgy láttam, ő is valami másolt kottából játszott. Kassai István megszállott közvetítője a magyar verbunkos korszak billentyűs zenéjének és kiváló ismertetést adott a művekről.

A konferencia második, tállyai napján (ahová kisbusszal mentünk, s ahol már az előző napi szépszámú közönség helyett csak az előadók és néhány kísérőjük, meg a helybeliek voltak jelen) **Fehérné Sulyok Éva** olvasta fel a távollévő Tusnady László előadását a szépen restaurált és modern funkcióknak is megfelelő Maillot-kastélyban. Éva moderátorként

végigkonferálta a két napot, az ő szép magyar beszédéből, kiváló összekötőszövegeiből minden műsorközlő tanulhatna. Most csellót nem vett a kezébe, hisz a járványhelyzet miatt a Lavotta Kamarazenekar hangversenye ezúttal elmaradt. Dombóvári Jánosék a kastélyban is játszottak egy Lavotta-duót, s János a tállyai temetőben is elővette a hegedűjét, s eljátszotta Bihari Kesergőjét Lavotta János sírjára. Ő mondta a felemelő emlékbeszédet is, majd ismét duót játszottak Novák-Tóth Györgyivel. Nemcsak a sírnál koszorúztak,³ hanem a községben lévő emléktáblánál is. A koszorúzáskor Himnuszt és Szózatot énekeltünk – szépen kere-

tezte ez az eseményt, hisz a kezdő trombitafanfár után az első megszólaló zene Szecsődi Ferenc hegedűjén Király-König Péter változatok Erkel Himnusza fölött c. műve volt (A Himnusz első hangjainál fel akart állni a közönség – úgy intettek le, hogy „ez nem az”!)

A konferencia ismét alkalmat adott a maroknyi előadónak és a néhány tucat érdeklődőnek a sokáig lenézett, de legalábbis mellőzött XIX. századi magyar zene értékeinek felismerésére. Az említett zenész közreműködőkön kívül, mint mindig, most is játszottak Lavotta-darabokat zeneiskolás gyerekek is. A Lavotta János Alapfokú Művészeti Iskola szervez is országos hegedűduó, négykezes és műveltségi versenyeket, de nyilván kevés a kiadott kotta, kevés zenetanárhoz jut el ezeknek a híre. Nem jellemző a magyar zeneiskolákra, hogy megismertetnének tanítványaikkal 1-2 Lavotta vagy Bihari művet. Mivel a konferenciák hallgatósága és a versenyek résztvevői is szinte ugyanabból a szűk körből kerülnek ki, érdemes lenne továbbképzésekkel, kották kiadásával, felvételek közreadásával tágítani a kört, hogy minél több zenét tanuló diák megismerkedhessen a magyar zenei hagyomány e vonulatával is.

Egy másik észrevételem, sok-sok konferencia-részvétel után általános jellegű: sok témát szeretnének prezentálni, sok előadó van, de szűk az időkeret és az anyagi lehetőségek. Tehát 20-25 percet kap egy előadó témája kifejtésére. Ilyenkor az előadó felelőssége annak felmérése, hogy mi fér bele 25 percbe. Nem az, hogy milyen gyorsan tudja eldarálni, amit leírt, hanem az, hogy mit tud átadni a hallgatóságnak annyi idő alatt. Semmiképpen sem egy hosszú tudományos dolgozatot aprókottás illusztrációk kivetítésével, amelyeket a közönség nem lát, s nem is fogja fel az elhadart elemzést. Nem 40 perces monoton felolvasást, amikor már mindenki fészeng, mert a következő előadásnak is be kellett volna már fejeződnie. A hallgatóban a kevesebbet fogó, többet markoló előadó mondanivalója sokkal jobban megmarad. Nem a 25 perc a terepe egy kutatott téma teljes kifejtésének.

Szomorú, hogy azok, akik nem főállású kutatók, hanem általában tanári munkájuk mellett hódolnak a kutatásnak, nem találhatnak több előadói, publikálási lehetőséget. Hónapokig dolgoznak egy témán, s egyetlen alkalom adódik rá, hogy előadhassák. Persze, hogy feszíti őket a közlés vágya, hogy továbbadják mindazt, amit maguk kinyomoztak, kikutattak. Jó lenne, ha például a konferencia ifjabb, tanár előadói a saját iskolájukban, városukban, de máshová utazva is, beszélhetnének témáikról.

Itt akár össze is érhetne a két tapasztalat: a művészeti iskolák, zenei szakgimnáziumok tanári továbbképzéseikre meghívhatnának egy olyan kutató(tanár)t, aki be tudná mutatni a verbunkos korszak zeneiskolába vagy középfokú szakképzésbe illő darabjait, vagy zenetörténeti hátteret nyújtana a tanároknak ehhez az elhanyagolt területhez.

Ha ehhez tanácsra, segítségre van szükségük, bátran forduljanak a sátoraljaújhelyiekhez!

Ittészné Kövendi Kata

³ Koszorút helyeztek el: Lavotta János Kamarazenekar Alapítvány, Lavotta János Alapfokú Művészeti Iskola, Széptan Alapfokú Művészeti Iskola, Tállya Község Önkormányzata képviselői

FOTÓ: MTI MOHAY BALÁZS

Tisztelettel köszöntjük

**KODÁLY ZOLTÁNNÉ
PÉCZELY SAROLTA
ASSZONYT**

**80. születésnapja
alkalmából**

Szerencsés nemzet vagyunk, szellemi gazdagságunkat csodálja a zenei világ, hiszen ragyogó elődeinktől nemcsak a muzsikájukat örököltük, de életpéldájukkal útunkat is kijelölték.

Ezt a fényes utat alázattal, fogékony szeretettel járja Kodály Zoltáné, Péczeli Sarolta. A Teremtő a legnemesebb pályát ajándékozta számára: társa és ihletője lehetett Kodály Zoltánnak.

Olyan Nagyasszonyt köszöntünk, aki előadóművészként méltó módon szólaltatta meg Mesterünk műveit. Támogatja az ország számára fontos közügyeket, és mind emellett a magyar zeneművészet nagyköveteként, szerte a világban ösztönözi és figyelemmel kíséri a Kodály Zoltán nevét viselő, az ő szellemében működő intézményeket. Jelenléte biztosíték arra, hogy Kodály gondolata szerint minden ember számára kinyíljon a muzsika végtelen világa, hogy a teljességet átfogó, emberformáló eszméi a fiatalok számára tovább gyümölcsözzenek.

Mi is ezeket az eszméket szolgáljuk. Köszönjük, hogy Sarolta Asszony ehhez mindig személyes biztatást és segítséget nyújtott!

Adjon néki a jó Isten egészséget, munkálkodásához további sikereket és örömteli esztendőket!

Tisztelettel és szeretettel,
a Magyar Kodály Társaság, a kórusok, énekesek, karnagyok,
és minden magyar muzsikus nevében,

Kollár Éva

a Magyar Kodály Társaság
és a KÓTA tiszteletbeli elnöke
a magyar Művészeti Akadémia tagja

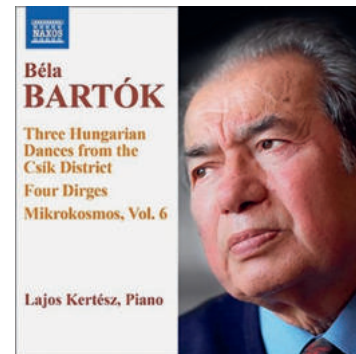
Egy csodákkal kikövezett életút – Kertész Lajos

A katolikus Rádió ez év november elején a „Zene-közelben” c. adásában adta hírül, hogy Kertész Lajos zongoraművész, tanár, református teológus egy nap múlva betölti a 95-ik életévét.

Szokolay Sándort idézve „a tiszta magyar szellemiség nagy példája” 1925 november 2-án született Gyulán. A család apai ágon Nagyszalontáról származott, a nagypapa bibliaolvasó földműves esténként a nehéz munka után harmóniumon játszogatta a zsol-tárokat, dúdolt, énekelt hozzá. Hat gyermeke közül egyet a Debreceni Tanítóképzőben taníttatott. Kertész Lajos édesapja Gyulán kapott tanítói állást, orgonált, énekkart szervezett, vezette a cserkész-csapatot. Négy fiúgyermek boldog édesapja lett, illetve – ahogy Kertész Lajos elmesélte a rádiós beszélgetésben – fiatal édesanyja szívét-tépő várakozása után nagyon sokára sírt fel, de szülei örömeire, csodák csodájára megmaradt.

Református elemi iskola Gyulán, majd nyolc osztályos gimnázium követte, ahol hitoktatója hetedik osztályosként elküldte Balatonszázszóra a népi írók konferenciájára (!). Első zongoraleckéit még édesapjától kapta, a zene 16 éves korában kezdte komolyan érdekelni. Debrecen lett a következő állomás a Tisza István Tudományegyetem hittudományi fakultásán. Egyetemi tanulmányaival párhuzamosan a Debreceni Zenede kiváló oktatói pallérozták a zenei ismereteit. Az egyre intenzívebb munka nyomán 1948-ban, majd 1949-ben az Országos Ifjúsági Zongoraversenyek első helyezettje lett. Abban az évben ismét egy csoda: lelkészi diplomával felvették a Zeneakadémiára, ahol Antal István zongoratanár mellett a legnagyobb egyéniségek mélyítették a tudását, élükön Kodály Zoltánnal, aki népzene tanára volt. A tanulmányokat lezáró nagytermi koncert előtt Kodály Tanár Úr a lakásán meghallgatta az op. 11-es ciklus hét darabját, s – ahogy a Magyar Kodály Társaság ünnepi ülésén 2019-ben elmondta – az artikuláció, frazeálás, tempót illető lényegre-mutató tanácsaival ráütötte játékára a hitelesség bélyegét. Rádadásként váratlanul megjelent a diploma hangversenyen. Kertész Lajos szóval, írással, zongorajátékkal egész életében ápolta a kodályi örökséget.

Friss diplomásként a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola (Konzeratórium) tanára, később tanszakvezetője lett. Számos kiváló főtanszakos növendék köszönheti Kertész Lajos tanár úrnak a szisztematikus zongora-

tanítás mellett az életre szóló példát alázatból, rendszerességéből, megal-
kuvás nélküli igényességéből. Hetven évesen egy ünnepi hangverseny
keretében köszönt el az intézményes zongoratanítástól, s az intézmény
– az akkor már a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével kitüntet-
tett – kiváló tanárától.

A korábbi elismerések mellé ezt a kitüntetést követte még a Trefort
Ágoston díj, a Patronus Arts Alapítvány zeneművészeti díja, a Magyar
Művészeti Akadémia Elismerő Oklevele, valamint 2019-ben az Emberi
Erőforrások Minisztériuma által adományozott „Művészi életpálya elis-
merés”.

Pályáját a tanítás mellett sok-sok sikeres önálló koncert, közreműködés,
előadás kísérte. Tanítványait is szívesen vitte, irányította vidéki városok
hangversenyeire.

A meghatározó városok, Gyula, Debrecen, Budapest után Keszthely
az újabb állomás, és ismét egy csoda. Bár voltak, akik a teológiai tanul-
mányok végén szolgálatra hivatott igehirdetőt láttak benne, a zeneaka-
démiai diplomát követően mégis a tanári, előadóművészi hivatás bizo-
nyult erősebbnek. A keszthelyi évek alatt viszont 10 évig Zalaegerszegen
– paláttal – hirdette az evangéliumot. 2006 májusában a Zalaegerszegi
Reformátusok lapjában jelent meg a következő vallomásos néhány szó:
„Küldetéstudattal jártam életem útját... a magyar tudatot, az Istenbe ve-
tett hitet erősítettem.”

A magyarországi városok sorát 2013 óta a jelenlegi lakhely, Szentendre
zárja. Sorakozik mellé sok évtizeden át Japán, Ausztria, Svájc, Cseh-szlo-
vákia, Lengyelország, Németország, Amerikai Egyesült Államok, ahol
számos előadást, mesterkurzust, hangversenyt tartott. Koncertjeinek mű-
során külföldön is, itthon is mindig szerepelt Kodály mű, néha ráadásként.

Életpályájának csodái mellé odakívánczik egy magánéleti is: hűség-
ben, szeretetben megélt házasságának 62-ik évfordulója Irházi Rózával,
aki ugyanabból a református iskolából, szellemi légkörből hozta az útra-
valót, mint két leányuk apja, négy unokájuk nagyapja.

Következzen most néhány kiragadott vélemény, méltatás az előadó-
művészeiről.

Készülő CD-je ajánlásához Solymos Péter a következőt írta: Kertész
Lajos a nagyon ritka előadóművészek egyike, akik Bartók, Kodály, vala-
mint Liszt kései műveit anyanyelvi szinten interpretálják. (1994. febr. 2.)

A már idézett Szokolay Sándor mondata: „Meggyőződésem, hogy...
retorikus kiműveltsége teszi zongorázását igazán „beszédessé”.

Kocsis Zoltán: „Csak a legteljesebb lelkesedéssel tudok írni a meghall-
gatott három CD-ről. Igazi „kemény” zongorázás ez, tökéletesen méltó
a bartóki szellemhez. ... Szívesen emlékszem vissza az Oroszos és a
Scherzo (Feleségem olyan tiszta) pattogására, az Induló meg eszembe
juttatta Pilinszky egy csodálatos versét... Szóval gyönyörű az egész.” (2015.
május 20.)

Bónis Ferenc korábbi lemez-kritikája: „Kertész Lajos nem csupán félel-
metes technikai tudás birtokosa, de mélyen gondolkodó és mélyen érző,
alázatos poéta is, aki a műsorára tűzött Liszt darabokban ugyanazt ke-
resi, amit a zeneszerző, a Mindenség titkát, a sors ígérését, a megváltás
hitét.” (2000. július 22. Kossuth Rádió, Júl. 23. Bartók Rádió)

Ugyancsak ő mondta a 2020. nov. 1-jén Katolikus Rádióban is elhang-
zott Liszt Magyar történelmi arcképek (Teleki) hajdani meghallgatása
után: „jól prédikáltál”.

Legyen szabad egy személyes élménnyel megtoldani a nagyok méltá-
tását. Az életkort tekintve jóval túl az előadói karrier zenitjén pár éve volt
alkalmam hallani, amint megidézi Kodály Zoltánt a Körönd kis előadó-
termének zongoráján. Olyan tűzzel, energiával és alázattal, hogy máig
a legnagyobb, legtisztább koncert élményeim között tartom számon.

A november elseji rádiós interjúban elhangzott pár mondat a készülő
könyve előszavából: „A hűség gondolata vezérelt életútamon. Hű akartam
maradni minden körülmények között Istenhez, hazához, ahhoz a szelle-
mi, erkölcsi örökséghez, amelyet szüleimtől, tanítóimtól, tanáraimtól és
református gyülekezetem pásztoraitól kaptam.”

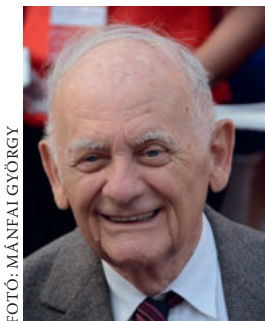
Isten éltesse Kertész Lajos zongoraművész tanár urat, veretes monda-
tú igehirdetőt, a Magyar Kodály Társaság alapító és tiszteletbeli tagját,
aki életprogrammá váltotta a Jelenések könyve 2,10 versét: „Légy hű
mindhalálig...” (Károli Gáspár fordításában: Légy hív mind halálig).

Bízást hozzátehetjük az idézet folytatását: „...és néked adom az élet-
nek koronáját.”

Rozgonyi Éva

Tillai Aurél 90 éves

FOTÓ: MÁNFAL GYÖRGY

A Magyar Kodály Társaság elnöksége és tagsága nevében tisztelettel köszöntjük 90. születésnapján Tillai Aurélt, társaságunk tiszteletbeli tagját, a Pécs-Baranyai Tagszervezet alapító elnökségi tagját, a Pécs-Baranyai Kórus és Zenekari Szövetség Elnökét, a KÓTA Tiszteletbeli Elnökét, Kossuth-díjas, Liszt-díjas, Magyar Örökség-díjas Érdemes művészt, a Pécsi Tudományegyetem Professor Emeritusát, karmesterét.

Tillai Aurél tanárrá avatása után már 1952-től a Pécsi Pedagógiai Főiskolán tanított és közben tovább folytatta zenei tanulmányait. Megalapította a Főiskola vegyeskarát, mely később Egyetemi Kórus néven évtizedeken keresztül sikert, sikerre halmozott. Az Ünnepelt életében az első rendkívüli koncert 1958-ban, a Pedagógiai Főiskola megalapításának 10 éves évfordulóján volt, amikor Kodály Zoltán előtt vezényelhette a Molnár Anna c. kórusművet. Még jelentősebb és inspiráló hatása az az 1963-as tavaszi hangverseny, amikor a Pedagógiai Főiskola Vegyeskarával Kodály: Liszt Ferenchez és Öregek c. művét szólaltatta meg a Mester jelenlétében, majd fogadhatta Kodály kézszorítását. A Liszt-terem színpadán, a kórus előtt Kodály a következő szavakkal gratulált: *„Véssék szívükbe, amit most csináltak. Aztán emlékezzenek rá, ha majd tanítanak, és saját együttesükkel próbáljanak valami hasonlót csinálni.”* Az elkövetkező évek során Tillai tanár úr nevéhez még tizenegy nagy formátumú Kodály mű pécsi bemutatása fűződik.

Az 1958-as esztendő kétszeresen is jelentős az életében, mert – Dobos Lászlóval együtt – ekkor alapították meg a később oly híres Pécsi Nevelők Háza Kamarakórust. Tillai tanár úr ezt az együttest Pécsi Kamarakórus néven ma is vezeti. A kórus első finnországi turnéja után bejárta az egész világot, hírnevet szerezve a magyar kórusművészetnek, a magyar komponistáknak, elsősorban Kodály Zoltánnak, Bárdos Lajosnak. A Nevelők Háza Baráti Körének kiemelt vendége volt Bárdos Lajos, aki többször meglátogatta a kórust, sőt próbákat is tartott az együttesnek. A barátságga alakult kapcsolatról említette Tillai Aurél, hogy karnagyai működésében Bárdos tanár úrtól kapta a legfőbb szakmai tapasztalatot, tanulságot, tanári tanácsot. A kórus sikereinek és a Nevelők Háza nagyszerű munkájának köszönhető, hogy Pécs városa 1964-től megkapta az Országos Kamarakórus Fesztivál rendezési jogát, mely fesztivál később nemzetközi versennyé vált. E fesztiválok, illetve versenyek szakmai, zenei vezetője pedig Tillai Aurél lett. Európai visszhangot váltott ki az alkalmak rendkívüli sikere és az akkor már elismerésre méltó pécsi zenei élet. Ennek köszönhető, hogy a város 1988-ban megrendezhette az európai kórusok legnagyobb fesztiválját, az Europa Cantatot. Tillai Aurél 1965-ben a Mecsek Kórus vezetését is átvette, 20 évig irányította

a sikeres együttest. Énekaraival, elsősorban a Pécsi Kamarakórus hazai és nemzetközi fesztiválokon, versenyeken 70 díjat nyert, rádió és TV felvételek, megjelent CD-k sora jelzi ezt a fényes utat. Kiemelkedő volt az a misszió, melyet évtizedeken keresztül a magyar szerzők, kiemelten Kodály műveinek külföldi autentikus bemutatásával sikerre vittek. Személyes örömöm, hogy több kiváló tanítványom énekelt és énekel még ma is a Kamarakórusban és részese e feledhetetlen zenei élményeknek.

A jelentős pécsi „zeneszerzői iskolának”, melyet Kincses József tanár úr vezetett, éppen Tillai Aurél volt az első jeles képviselője, aki országos elismertségre jutott. Az első figyelemre méltó műve (Vonósnégyes) 1958-ban született, majd következett a kórusművek, kamaraművek, oratorikus alkotások hosszú sora – egészen napjainkig. A Tavaszodik (Áprily) kórusműről már Kodály Zoltán is elismeréssel nyilatkozott 1963-ban. Zeneszerzői munkásságának középpontjában mindenképpen a vokális kompozíciók állnak – mint nyilatkozta is: *„Én általában praktikus céllal írtam műveimet, nagyrészt saját együttesemnek, hogy a kamarakórus valamelyik koncerten előnekelhesse.”* Elmélyült vallás- és egyháztörténeti, valamint irodalmi műveltség meghatározó a vallási szövegek és a jeles költők megzenésítésre váró verseinek kiválasztásában. Nagyszerű, hatásos népdalfeldolgozásainak komponálásában a magyar népzene tudatos tanulmányozása segítette. Jeles zenekritikusok értékeléseikben kiemelik Tillai Aurél zenéjének szépségét, izléses voltát, őszinteségét, hitelességét, a keresztény kultúra erős hatását, a kórust, mint a legerősebb zenei inspirációt és a rá mélyen ható kodályi szellemi hagyatékot. Kiemelik továbbá, hogy szerzői munkásságában emberléptékű, kifinomult, költői zenei világot épített. A teljesség igénye nélkül érdemes kiemelni az utóbbi zeneszerzői korszak nagy formátumú műveit: Missa Secunda, Pécsi (Tüke) mise, Reformáció kantáta, Te Deum.

Mint egykori tanítvány, karvezetőmtől én is megtanultam a zenei igényességet, az értéket jelentő kórus-repertoár kialakítását, a szigorúan következetes munkát. Énekkaraim mindig örömmel tanulták, énekelték a Tanár úr műveit. Emlékezetesek azok a nemzetközi versenyek, ahol a Mohácsi nóták és a Zengő felett c. műveket kiemelten értékelte a zsűri. Külön említem a Kodállal kapcsolatos, Fodor András versére írt Az énekmondó c. kompozíciót, melyet a Bartók Leánykar részére írt és bemutatója a Mester halálának 40., születésének 125. évfordulóján volt. Tillai tanár úr ezt a számomra is kedves művet később átdolgozta a következő jeles Kodály-ünnepre, melyet már a PTE Női karának ajánlva mutattunk be.

Tillai tanár úr saját pályáját a régi muzsikuskéhoz hasonlítja, olyan zeneszerző – mondja magáról – , aki tanít és aktív előadóművész is. *„Isten áldása, hogy tehetem azt amit, s ha be kell fejeznem, készen állok rá.”* Példa értékű, meghatározó zenepedagógiai életművet hagy a diákok és kollégák nemzedéke számára. Reméljük, az idő múlása nem befolyásolja, hogy a Tanár úr még éveken át komponáljon és vezényeljen.

Kívánunk neki ehhez jó egészséget és sok sikert! Isten éltesse sokáig!

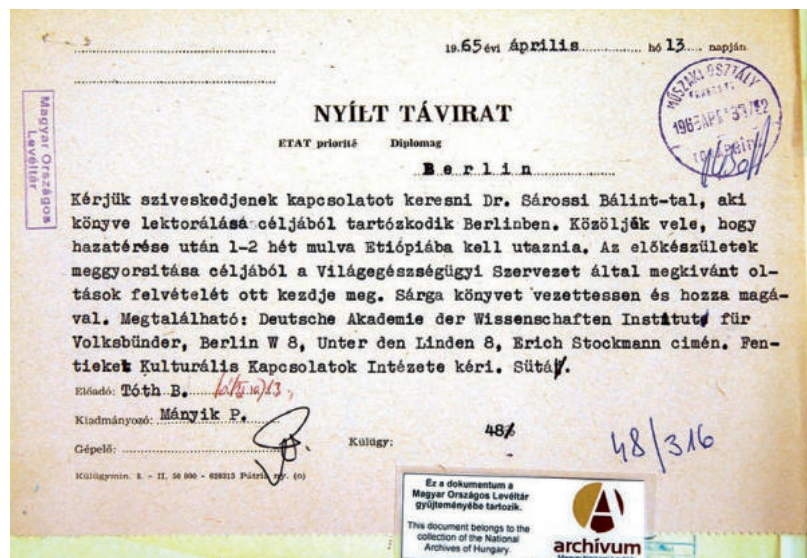
Kertész Attila

A császár óhaja Képek az Etióp útról

Emlékmorzsa az 1965-ös etiópai népzene- és néptáncgyűjtő expedíció kapcsán Sárosi Bálint születésnapjára

1965. április 13-án Berlin szívében, Erich Stockmann etnomuzikológus *Unter den Linden* sugárút 8. szám alatt található dolgozószobájának ajtaján erélyes kopogás hallatszott, kizökkentve munkájából az ott elmélyülten dolgozó ifjú vendégkutatót. Bosszús volt, hiszen határidőre kellett lektorálnia kéziratát, és minden ilyen intermezzo hátráltatta munkája befejezésében. Izgalma, amely nem mindennapi munkatempóját táplálta érhető volt, hiszen munkája, a *Die Volksmusikinstrumente Ungarns* című kézírata – igen megtisztelő módon – a *Handbuch der europäischen Volksmusikinstrumente* sorozat első köteteként jelenhetett meg.

A követségi alkalmazott érzékelve a rossz antrét, jöttének okát, a rózsaszín papírra gépelt táviratot pajzsként maga előtt tartva lépett be a helységbe. A távirat érzelemmentes szavai egy életreszóló kaland első hírnökei voltak: „Közöljék vele, hogy hazatérése után 1–2 hét múlva Etiópiába kell utaznia. Az előkészületek meggyorsítása céljából a Világegészségügyi Szervezet által megkívánt oltások felvételét ott kezdje meg. Sárga könyvet vezetessen és hozza magával.” A címzett morgott valami ígéretfélét, majd visszaült asztalához. Nehezen tudott visszakapcsolódni a megszakított

munkafolyamatba, hiszen Etiópia különösen izgalmas tudományos vadászterületnek számított akkoriban: gyakorlatilag semmilyen kézzel fogható információ nem volt erről a területről. Meg sem fordult a fejében, hogy visszautasítsa az ajánlatot. Negyven évvel kellően tapasztalt volt ahhoz, hogy megfelelően felkészüljön erre a tudományos vakrepülésre, és kellően forrófejű, hogy ne rettentse el a várható nehézségek.

54 évvel később két fiatalember kaptatott fel a budapesti Áldás utca 11. szám alatti régi épület lépcsőházának kopott fokain. Talán nem véletlen, hogy e lépcsőket lakóként – közel másfél évtizedig – Kodály is koptatta. Kodály, aki később kiválasztotta az etiópai út résztvevőit. A lépcsősor tetején résnyre nyílt ajtó mögött várva, szívélyesen tessékelte beljebb őket a tanár úr.

Életkorát meghazudtoló tempóban robogott végig lakásának folyosóján, majd helyet kínálta két vendégét a nappaliban. Miután mindannyian leültek, a jövevények felcsapták laptopjukat és abban a pillanatban – mintegy varázsütésre – folytatódott a fél évszázaddal ezelőtt megkezdett történet. Az *Ethiofolk* honlap filmjeit, képeit és hangfelvételeit nézve újra felidéződött az 1965-ös expedíció, a tanár úr pedig – mintha a memóriáján nem fogna a kilenc és fél évtized – pontosan sorolta a személyeket, a népneveket, a helyeket, a hangszereket. Nézetgetve az adatbázist, ezt a teljeskörű digitális gyűjtésrekonstrukciót, örömmel jegyezte meg, hogy milyen értékes műhely a Zenetudományi Intézet ma is, ahol ilyen formában megvalósulhat a generációk közötti tudásmegosztás. Teljes szellemi frissességgel azonnal átlátta, hogy az egyetlen kattintásra összerendeződő adatok mennyire megkönnyítik a munkát, mennyi rejtett belső összefüggést tárnak fel és annak idején egy ilyen munkafázis több napig tartott volna.

Mennyi minden történt 54 év alatt! Az etiópai gyűjtőút megvalósult, azonban a nemzetközi érdeklődésre is számot tartó eredmények néhány rövid év alatt a feledés homályába merültek.

A kutatók felbecsülhetetlen értékű dokumentációja egy budapesti archívum mélyén aludta Csipkerózsika-álmát, az Etiópiában maradt másolatokat pedig – az etióp császárral együtt – elsodorták a történelem viharai. Az 1989–90-es magyarországi rendszerváltást követően számos külképviselet megszűnt. Ennek a takarékosági intézkedéssorozatnak esett áldozatul 1992-ben az Addisz-Abeba-i Magyar Nagykövetség is, pedig addigra az etióp-magyar kapcsolatok nagy hagyományokkal rendelkeztek és számos sikeres gazdasági együttműködéssel büszkélkedhettek. Hihetetlenül hangzik, de az 1970-es évek közepétől a főváros tömegközlekedését Ikarus buszok látták el, márkaszervizzel és magyar szakemberekkel; az utolsó példányok még a kilencvenes évek elején is futottak. Ahogyan hihetetlenül hangzik ma az is, hogy az etióp császár támogatásával 1963-ban addisz-abebai központtal létrejött Afrikai Unió és az Amerikai Egyesült Államok felé irányuló diplomáciai nyitás után

ma a kínai befolyás dominál a térségben. Nagykövetségünk 2016-os újranityitása a gazdasági együttműködés rendszerének újrapépítése mellett a kulturális kapcsolatok felmelegítését is eredményezte, így újra reflektorfénybe került az 1965-ös gyűjtés anyaga és 2019 nyarán – az egykori expedíció északi útvonalának beutazása után – meglátogattam Both Miklós kollégámmal Sárosi Bálintot rózsadombi otthonában.

Talán már e hosszú bevezető alatt kiderült, hogy a történet szálait összekötő személy, a berlinben dolgozó kutató és az otthonában minket fogadó tanár úr nem más, mint az idén 95 éves Sárosi Bálint. Bálinthoz – nagy szeretettel nevezem így, hiszen már első találkozásaink egyikén kérte, hogy tegeződjünk és szólítsam egyszerűen Bálintnak – rengeteg szál fűz, így örömmel vállaltam el az etiópiai útjával kapcsolatos születési gondolataim papírra vetését.

Évekkel ezelőtt ő volt a szakmai lektora a *Magyar citerazene* kötetének. Emlékszem, hogy kihúzott több bekezdést, mondván, nem kell feleslegesen gondolkodni az olvasót is. Ez a jó tanács azóta is, minden leírt mondatomnál elkísér. Ő az, aki az 1964-ben Budapesten megrendezett IFMC-konferencián személyesen részt vett, így élő tanúként segített a disszertációm vonatkozó fejezetének megírásában. Ugyancsak ő volt az, aki 1965-ben Martin Györggyel megjárta Etiópiát, máig egyedülálló felvételeket készítve ott.

Felemelő érzés volt tavaly nyáron bejárni – következő magyar kutatóként – útjának egy részét.

Ugyancsak csodás érzés volt a digitális gyűjtésrekonstrukció folyamán Both Miklóssal felépíteni a gyűjtést az emlékekből, egyúttal újraélni az utat. Szándékosan fogalmazok így, hiszen Miklós ukrán népzenei gyűjtéseit közreadó *Polyphony Project* tapasztalatai alapján – Horn Gábor programozó segítségével – készült *Ethiofolk* etióp internetes népzenei és néptáncarchívum elkészítése után több hetet tölthettünk együtt a terepen. Bálint sokszor hangsúlyozta, hogy a terepmunka elengedhetetlen kelléke egy kutató szemléletformálásának. Elmondta, hogy rengeteget tanult a magyar népzeneről Etiópiában. Az élmény velünk is megisméltődött. Hiába dolgoztuk fel az 1965-ös út minden dokumentumát, olvastuk el a jegyzőkönyvek utolsó betűjét is, néztük meg az összes filmkockát és hallgattuk meg a több órányi hangfelvételt; mégis a terepen értettünk meg sok tényezőt, a kinti élmények hatására állt össze a kép. Hogyan tudott ez a két kutató ilyen magas szakmai színvonalon dolgozni hely- és nyelvismeret nélkül, kizárólag a magyar népzene kutatás tapasztalataira támaszkodva? Ki választotta ki a gyűjtési helyszíneket? Miért maradt ki az útitervből az archaikus törzsi kultúrájáról híres déli terület, az Omovölgy? Megannyi kérdés, amelyekre csak az áramellátás és internet nélküli egyetemi város, Makale utcáit róva, Akszum régi piacterét, az egykori forgatási helyszínt látva, a Gondarba vezető, szalagkorlát nélkül több ezer méter magasan kanyargó hegyi úton haladó teherautóba zsúfolódva,

vagy éppen a gondari Szent Mihály templom ünnepi közönségét látva kaptunk választ.

Itt az ideje, hogy magyarázattal szolgáljak az írás címét illetően. 1964. szeptember 20-án Budapestre érkezett I. Hailé Szelasszié, Etiópia császára. A látogatás politikai súlyát jelzi, hogy a császárt a repülőtéren Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke mellett Kádár János, a kormány elnöke is személyesen fogadta. A repülőtérről a központba vezető úton munkások csoportjai „spontán” éltették a császárt, tábláikon vezérelve nyelvű feliratokkal. A küldöttség még aznap este megtekintette a Duna Együttes és Néphadsereg Együttes közös előadását a Corvin téren, az Állami Népi Együttes székházában. A műsorban zenei és táncos produkciók váltakoztak, többek között Bartók Béla, Kodály Zoltán és Bárdos Lajos kórusműveit válogatták be a műsorszerkesztők. Hiába a szigorú diplomáciai protokoll és a másnapi, bábolnai mintagazdaságban tett látogatás, a császár az elbúcsúzása előtt meglepő kéréssel állt elő.

Mivel nagyon tetszett neki a műsor, „érdeklődött, hogy vajon a magyar népzenei, néptáncutatók mennek-e külföldre tanulmányozni a népi kulturális hagyományokat és hogy vállalkoznak-e ezeket modern darabokká, zeneművekké feldolgozni?” Egy másik forrás szerint „feltűnően érdeklődött a népi kultúra hagyományai és ezek megőrzési módjai iránt is. Mindig kereste a közös vonásokat [...] és hangoztatta, hogy ezeken a vonalakon együttműködhetnek.

[...] Elutazása előtt Kállai elvtárs felajánlotta, hogy tudunk küldeni népzenei kutatókat, akik összegyűjtik és feldolgozzák az ottani népi hagyományokat (népdalok, táncok). A császár az ajánlatot örömmel fogadta [...]” Arra azonban senki nem számított, hogy Kállai Gyula protokolláris felajánlását a császár olyannyira komolyan veszi, hogy hazautazása után néhány héttel személyi titkára útján szorgalmazni fogja az út szervezésének megkezdését. Sárosi így emlékezett vissza: a császár „valamelyik népi együttesünk műsorának láttán és hallatán fellelkesülve, népzeneutatót kért Magyarországtól. Tudva, hogy a kérés teljesítéséhez legalább két emberre – egy néptánc- és egy népzeneutatóra – van szükség, a Magyar Tudományos Akadémia Kodály által vezetett Népzeneutató Csoportja Martin György táncutató kollégámat és engem jelölt a feladatra. Áttekintést kellett szereznünk Etiópia hagyományos zene- és tánc kultúrájáról, s tapasztalataink alapján javaslatot tennünk további kutatások megszervezésére. E kutatások eredményeit ugyanúgy, ahogy már megtörtént Magyarországon, elsősorban a korszerű etiópiai nemzeti kultúra megeremtésében kívánják hasznosítani.” Ezt követően beindult a diplomáciai gépezet, a hazai intézmények és minisztériumok sűrű levélváltás közepette igyekeztek tisztázni az út várható eredményeit, azonban a levéltári iratok tanúsága szerint leginkább a hazánkat érintő finanszírozási kérdésekről folyt egyeztetés. Az út előzményeiről és hatásairól, történetéről és eredményeiről részletesen beszámoltam *A kinyitott időkapuzula*.

Etióp folklór 1965-ből című tanulmányomban, így e részletekkel most nem terhelem a kedves olvasót.

Írásom illusztrációjaként egyetlen képet választottam, amely számomra kitűnően összefoglalja Sárosi Bálint munkásságát, elhivatottságát, megalkuvást nem tűrő szakmaiságát. A képet Martin György készítette 1965. június 23-án Dessziében.

A kép közepén zajlik a folklóresemény, amely esetünkben – a magyar gyakorlattól eltérően – egyszerre jelent táncot, éneket és ritmikus zajkeltést. Ez az egyidejűség jelentősen megnehezítette a felvételek technikai kivitelezését. Jobb oldalon áll a dokumentációt végző kutató, Sárosi Bálint, mellette pedig az Etióp Rádió munkatársa. Felszerelésük és testtartásuk árulkodó. Utóbbi az eseménytől távolabb helyezkedik el, mikrofonját csak immel-ámmal tartja a helyes irányba. Svájci gyártmányú *Nagra* típusú magnója a kor csúcstechnológiáját jelentette.

Egy ilyen magnó ma is referenciaműszer és csillagászati összegekért cserél gazdát. A kép tanúsága szerint az Etióp Rádió kiemelt támogatással rendelkezett ebben az időszakban, az ilyen drága felszerelés még Magyarországon is ritkaságnak számított.

Sárosi ezzel szemben a német gyártmányú *UHER 4000 Report* típusú magnójának kijelzőjét figyeli. Az 1961-ben bemutatott modell a *Nagra* elérhető árú alternatíváját jelentette, és mivel öt darab 1,5V-os elemmel is működött, a terepmunka nélkülözhetetlen és népszerű eszköze lett nálunk. A felvételi gombok lenyomva, Bálint az események sűrűjében. Kényelmetlen testtartással egészen az éneklők közelébe hajol. Egy másik fontos képrészlet értelmezéséhez szükséges a következő háttérinformáció: az expedíció anyagának feldolgozásához megkaptuk Bálint helyszíni jegyzeteit tartalmazó két kis fűzött naplóját azzal a kikötéssel, hogy nem tehetjük közzé, a munka végeztével kéri vissza. Nagy élmény volt e feljegyzéseket olvasni, a terepmunka során gyorsan és keresetlen őszinteséggel papírra vetett sorok Bálint – a tudományos publikációkból – eddig ismeretlen, mélyen emberi és nagyon szerethető képét rajzolták elénk. Figyeljük meg, hogy jobb kezével nem csak a mikrofont tartja, hanem az említett naplót is! Vérbeli kutató, aki tudja, hogy a terepen zajló esemény egyszeri és megismételhetetlen alkalom és csak rajta múlik, hogy mi marad meg az utókor számára a pillanat művészetéből. A táncban és énekekben résztvevők a helyzet szokatlansága ellenére felszabadultak, csak néhány aggódó tekintet fürkészi az egyszerre fotózó és filmező Martint és a hangfelvételt készítő Sárosit. Az ének ereje a körön kívül, jó ruhában álló, valószínűleg helyi tisztviselő férfit is magával ragadja. A képet két oldalról egy modern anyagokból készült épület és egy meglepően jó állapotú *Volkswagen Transporter* teherautó keretezi, ellenpontozva a sövénykerítést és a háttérben felsejlő természetes növényzetet.

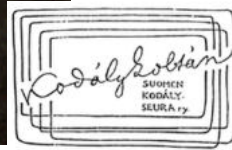
Lehet-e ars poetica egy fényképen megragadott pillanat? Meggyőződésem, hogy lehet. De ha szavakba kellene öntenem, akkor inkább Bálintot idézném, aki egy korábbi látogatásom alkalmával a következőket mondta: „Az eredményekhez bátorság, az ötlethez pedig elhivatottság kell. Olyan elhivatottság, amely ellenszélben is segít eljutni a célhoz. Nem a módszer lényeges, hanem a befektetett munka, amelyet kizárólag az elért cél szentesít.”

Boldog születésnapot, Bálint!

Solymár, 2020. június 28.

Bolya Mátyás

A 40 éves Finn Kodály Társaság nyílt napja és ünnepi koncertje a Magyar Kulturális és Tudományos Központban, IX. 29.

A Finn Kodály Társaság alapításának 40. évfordulója alkalmából egész napos eseménysorozatot és 18:00-tól ünnepi koncertet rendez szeptember 29-én, kedden a Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10, Helsinki).

FIGYELEM: Rendezvényeinken követjük a hatóságok járványhelyzettel kapcsolatos előírásait, ezért előzetes jelentkezéshez kötjük az esti ünnepi koncerten való részvételt. Jelentkezni a résztvevők nevének és számának megadásával lehet a hungarian.culture@unkarinkulttuuri.fi címen szeptember 28. 12:00-ig. A jelentkezést visszaigazoljuk, és az ülőhelyet a koncert napján 17:50-ig foglaljuk. A helyszín befogadóképessége legfeljebb 50 fő. Ajánljuk a maszk viselését.

Program:

10:00 – *A manó és a három kecske* – Anna-Maaria Varonen zenés-népmesés foglalkozása óvodás csoportoknak.

12:00 – *Vers és muzika* – Záborszky Katariina hegedűművész magyar versek saját finn fordításait adja elő, illetve kíséri zenével testvérei, Anna és Mária, valamint Virva Garam közreműködésével.
14:00 – előadások zenei kísérettel:

Ki Kurtág György? –
Kristiina Junttu zongoraművész, zenepedagógus
előadása tanítványai zenei kíséretével

A Colourstrings-módszer – Anna Hannikainen csellóművész előadása a Szilvay Csaba és Géza által kifejlesztett zeneoktatási módszerről, a Kelet-Helsinki Zeneiskola növendékeinek közreműködésével.

16:00 – *Matinékoncert* – a Finn Kodály Társaság művészei és zenész barátai finn és magyar népdalokat, valamint népszerű klasszikus darabokat adnak elő.

18:00 – *Ünnepi koncert* – közreműködnek: Szilvay Réka (hegedű) és Marko Ylönen (cselló), a Sibelius Akadémia professzorai, továbbá a Kodály Társaság tagjai: Virva Garam (zongora), Záborszky Mária (szoprán), Jaana Laasonen (pikoló, ének), Kristiina Junttu (zongora), Anna-Maaria Varonen (cselló) és Olli Varonen (cselló). A koncert folyamán Szilvay Géza röviden bemutatja Kodály Zoltán zeneszerző és zenepedagógus munkásságát.

A műsorban Kodály, Bartók és Kurtág művei és magyar népzene szerepel. A programfüzet 10 €.

A 40 éves Finn Kodály Társaság fő célja, hogy ápolja Kodály Zoltán szellemi örökségét, melynek középpontjában a zene és a zenei nevelés áll, és amely 2016-ban az UNESCO világörökségi listájának részévé vált. A Társaság jövőbeli tevékenységét a korábbiakhoz hasonló elkötelezettséggel és lelkesedéssel kívánja folytatni – 2019-től szorosabban együttműködve a Magyar Kulturális és Tudományos Központtal.

Magyar Kulturális és Tudományos Központ
Kaisaniemenkatu 10, 00100 Helsinki
+358 (0)9 6229 4610
hungarian.culture@unkarinkulttuuri.fi
<http://www.helsinki.balassiintezet.hu/hu/>

